

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

28. szám.

Pest, április 17. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől június végeig, Budapesten, házhoz hordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 fl. Vidéken postára borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhoz hordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyeért 3 kr. pp. fizettetik.

A „La republique“ című francia lap Milánóból egy levelet közöl, melynek utóirata jelenti, hogy Genuából egy sürgöny a nápolyi király meggyilkoltatásának hírével érkezett meg.

A francia ideiglenes kormány parancsot adott, hogy a belgiumi határszélekre egy 5000-nyi a Pyreneusokhoz pedig 18,000-nyi hadsapat vonattassék egybe. Az „alpesi sereg“ már alakult, s a Dijon, Lion, és Grenoble körüli főállomások összepontosulnak.

Az ideiglenes kormány Poroszországhoz egy ultimatumot intézett, s a végfeleletet legfőlegbb május 15-ig elvárja. Németország e szerint a világ és saját szabadságának érdekében mielőtt meg kell tenni a magáét.

Bécs, április 13. A hadügyministeriumhoz a veronai főtáborból érkezett, s április 9-ről kelt tudósítások tartalma következő:

Az ellenség — állitlagosan 8000—10,000 ember — Marcariából jöven, Choito előtt jelent meg. Ezen állomás csak a császárvadászok 4-ik zászlóalja egyik osztályának védelmére alatt volt. A brigade többi része a Mincio balpartján állott.

Nem sokára élénk tüzelés kezdetett meg; az ellenrészről mintegy 3—4000 tüzelhetett; s Choito megrohanását kísérté meg, de visszaveretett.

Az ellenség három batteriájának, részünkről csak egy tétethetett ellenébe.

A harcz már 4 óráig tartott, midőn főörmes-

ter Wohlgemuth a vadász osztálylyal a hidon visszavonulni kezdett, de e visszavonulás kezesztűz közé szorulván, csak tetemes veszteséggel történhetett meg. Ezután a Minciohídja a miéinktől fölvetetett. A csata azonban este félig tartott.

Ezen események első hírére altábornagy gr. Wratislaw a hadtest első osztályának vezére erejét öszvehuzta; s annak egy részével Choitohoz közelebb vonult.

Radeczki tábornagy ezalatt, goldolva hogy az ellenség útközetre szállni akar, s ezért igyekszik a Mincioni átmehetést kiküzdeni: minden Veronában nélkülözhető csapatokat Villa Francához rendelt, hol esti 8 óra felé, — a Mantuában levő garnisonon kívül — 18—20,000 ember volt egyesítve.

Az ellenség azonban 9-én reggel — minden reményen kívül — eltűnt, s a kiküldött patrouilleok nyomába nem jöhettek. Hihetőleg ismét Marcariába vonult vissza. Veszteségét meghatározni nem lehet.

Részünkről sem tudatik még a veszteség, de százados Knezich és hadnagy Hofer halála több derekakkal már is bizonyosnak mondatik.

A hadtest első része ezek szerint Villa Francánál állomásoz, míg a második Verona védelmére van.

A choitói eseménynyel egy időben Montebello környéken a lázadók nagyobb és rendszeresebb csapatokban mutatták magokat. Ezeknek szétszórására a Lichtenstein-brigade san Bonifacióba küldetett, hogy onnan Montebello felé szemlélődést tarthasson. Nyolczadikán némely barricadok bevétele után, Sorióban kemény ellentállás volt, de ez is bevetetett, úgy a montebelloi híd is, hol két hajóágyu foglaltatott el. Montebello egyébiránt lakóitól egészen elhagyatott.

Pest, április 17.

Tegnap délután öt óra után az ellenzéki kör Teleki László elnöklete alatt közgyűlést tartván, egyhangulag elhatározatott, hogy e naptól kezdve az ellenzék-nevet letévén, radical-melléknevet vegyen fel.

A határozat egyhangulag minden ellenmondás nélkül hoztatott.

Először ugyan a democrata-kör-név volt indítványozva, s ez, úgy látszott, a jelenlevők tetszését meglehetősen megnyerte, később Vörösmartha népkör-czimet hozá szóba, de ezek elhangzottak.

A radical-nevet Nyári Pál indítványozta, s indítványa általános lelkesedéssel fogadtatott.

A hajdani kör összehozta Pesten a magyar elemet. A horvátházi nemzeti kör restaurált, Nyári

Pált alispánná tette. Az ellenzéki kör kivitte Kosuth elválasztását.

Kívánatunk az, hogy most, midőn e derék egylet réghordozott zászlaját egy fokkal ismét magasbra tüzi fel, a szerencse tovább is vele legyen, pártolja igyekezetét, és ne engedje, hogy a ragyogóan szép radical-nevezet a tagok ajkain valaha guny és ellenmondás legyen.

És most ama nagy kérdés fog fölmerülni: vajjon a ministerek, kik Ezterházi Pált és Mészáros kivéve, mindyájan kortagok, el fogják-e vállalni a radical-nevet?

Elvállalni pedig úgy, miként azt europai értelemben venni szokták?

Az ellenzéki név határozatlan definitio volt. Ellenzék létezhetik e kormányon innen, és tul is. A radical-névnek azonban megvan saját bizonyos és határozott értelme.

Ha a ministerek azt úgy, és azon értelemben fogják elfogadni, mint a melyben e szó Európában ismeretes, akkor mi őket névsoraink között határt nem ismerő tapsviharral fogjuk üdvözölni.

A radical-párt első és legfőbb characteristicája az, hogy a midőn elveit a törvényhozásban alkalmazni akarja, nem ismer fenálló historiai jogokat, hanem egyedül azt tekinti, a mi az országra nézve hasznos, üdvös és nyereséges.

Előtte mindig tabula rasa van, és úgy intézkedik, hogy a régi rosztat gyökerestől kiszakgatván, helyébe új és fris magot ültet.

És most jó előre egy kijelentést teszünk. Ránk nézve mi sem volna fájdalmasb, mint ha némelylyek az örök igazsággal ugyanazon radical-nevet méltatlanul vették magukra.

Ha később vennők észre, hogy hozzánk csatlakozásuk nem volt őszinte, hogy ők nem gondolvák meg a szó értelmét, a nevet csak pusztá hangként tekinték, és magokat könnyelműen a többi határozott elvűek közé engedik iratni; ha azt látják, hogy azon egyének csatlakozásukkal nem többet akartak elérni, mint a tisztán democrata-pártot a feudalis régibb oppositio elemében felolvasztani.

Ez esetben azon egynemelylyek merész játékot űznek. Ők a néppel játszanak, a ki pedig a néppel játszik, nagyban játszik.

Mi, isten látja lelkünket, csak mindenképen szeretnők magunkra disputálni, hogy a ministerium iránt teljes bizodalunk van.

De az a ministerium nem szól, még hangját sem ismerjük. A napok egymásután telnek a nélkül, hogy valaki ittlétüket csak észre is venné.

A fáklyás zene, vagy az utczi találkozásokkor kalapemelintések az olly csekélység, hogy effélékben a mostani ministerek korábbi időkben is részesülhettek volna.

Egy ismerősünktől kiről okunk van hinni, hogy jól van értesülve igen kellemetlen hírt vettünk.

A ministeriumban a megye elrendezését illető eszmékre nézve tökéletes szakadás van.

Állítják, hogy egyik minister, ki mint a megyei municipiumok adoratora, nagyban ismeretes azon indítványt terjesztette volna elő, hogy a megyék képviselői alapokra fektetvén, a közgyűlésnél a kormány rendeletei ellenében a végrehajtást ellemellőző felirási jog tovább is fenmaradjon. A ministeriumnak azonban joga leend a megyei képviselők házáat eloszlatni, s ügyét új választások által a néphez apellálni.

Egy toll vonásai Magyarországnak ötvenkét parlamentje lett!

És ha az a nép, mint közönségesen megtörténni szokott, az erélyes, vagy refractarius képviselőket újra vissza küldené, mi fogna akkor történni?

Kíváncsiak vagyunk rá. Ott van például jelenleg Liptó vagy Körös. Tessék ott a népre apellálni. — Mit fognak önök tenni. Elfogadnák önök azt, mit az országgyűlésen önöknek javasoltak, hogy az ilyeneket be kell zárni?

Gyönyörű historiák kerülhetnének ki az illyesmikből. Ha a ministerium valamely megyével collisióba jő, a képviselők gyűlését megoszlatja új választásokat rendel ügyét a népre apellálja. De hátha, mint pedig legtöbbször történni szokott, a nép újra visszaküldi előbbi képviselőit mi fog történni? Ezeket is bezáratják?

Szerencsétlen sors! A nép appellatorium forum. De ha nem úgy ítél, mint a ministernek tetszik, börtönbe jut, mert csak nem fog a ministerium lépni vissza? — Mert ekkor csak unanimitás mellett lehetend kormányozni.

Vagy pedig a kormány az ügyet az országgyűlésre fogja felpanaszolni? — Atkozott gondolat. Ezután a kormánynak lesznek ellenünk gravamenjei! Meg kell vallani, hogy egy ilyen terv készítésére raffinirt ész kellett.

Indítványozó a megyei ügyet radicaliter megfordítani akarta. De midőn nagyon radical akart lenni, magát a radicalismus ölte meg.

Beküldetett:

Tagadhatlan, hogy a márcziusi forradalom olly eredményeket is szült, mikről Februárban csak jó kedvünkben álmodánk. —

De ezzel koránsem azt akarom mondani, hogy eleget tettünk, és jó volt most megállapodni; épen nem! — Én egyszerre vágnám le a kutyám fülét; mi reám nézve kényelmesebb, szegény ebemnek pedig üdvösebb lenne. —

Hanem egy olly kérdés megoldása — nem akarom mondani — mellőztetett, csak halasztott el, melly évek óta fölbreszti a nemzet fi-gyelmét, és szolgáltatott tárgyat a tanácskozá-snak. —

Az egyházi javak nem el — hanem visz-szavitelét, és a közállomány javai közé vissza-soroztatását értem. —

Mit az egyház nagyai, a most bevégzett országgyűlésen tized s t. elengedésével tőnek, mindenesetre szép volt. —

Azt mondhatnók ugyan hogy azért enged-tek önként, mert különben kényszerítve lettek volna, de hagyjuk meg nekik azon látszatot, hogy végre értették hazafiui kötelességüket. — Uns schads nit, und ihnen machts Vergnügen.

De nagylelkűségről nekem senki se be-széljen; a haza irányában nincs nagylelkűség, csak polgári kötelesség. —

Épen azon engedmények, miket a papság tön, egy ok arra, hogy az egyház javai a köz állodalomnak visszaadassanak. — Mert ezen en-gedmény következtében némely főpap jövedel-mének hét — más pedig csak egy nyolczadré-szét vesztette el.

A szathmári püspöknek, ki az egyház je-lesbjeinek egyike, egy pusztán kívül alig maradt valamije.

Egy másik püspöknek — azt hallottam — kölcsönpenzen kellett haza mennie. —

Mások pedig, kiknek eddig is 2-3-4-—sőt 500,000 vft jövedelmük volt, aránylag nagyon keveset vesztettek. —

Legyen minden közbirtok az állományé, — és ez fizesse minden tisztviselőjét, — az állo-dalom fejtől kezdve, az utolsó falusi iskola-mesterig, — csak akkor fognak megszűnni, azon aránytalanságok, mellyek — a történeti jogon alapulva — eleven gúnyként állanak a ter-mészeti jog irányában. —

Hogy az állodalomnak van joga az egyház javairól rendelkezni, arról, ki csak egy ke-veset olvasott és gondolkodott, senki sem kételkedhetik. —

Ha emlékem nem csal, Rotteck mondja va-lahol. „Egy alapítvány jogossága addig tart, míg fenáll az állomány azon törvénye vagy rende-lete, melly azt helybenhagyta vagy elismerte.“

Századunk főfeladata az avult intézménye-ket, mellyekből rég kinőtünk, ujjakkal és cél-szerűbbekkel fölcserélni, — és hogy erre jo-gunk van, tanítják a legujabb változások. —

Az egyházi község joga egyébiránt nem is sértetik meg, ha az állodalom rendelkezik ja-vairól, — mert hisz az egyház az állodalomban befoglaltatik; s e szerint szinte rendelke-zik, ha csak azt nem akarja kimondani, hogy külön státus a státusban!

És e szerint az állodalom nem követ el rab-lást az egyházon, midőn javairól intézkedik, mert önmagát senki sem rabolhatja ki; hanem igenis meghatározhatja sajátjának a körülmé-nyekhez és szükségéhez mért használatát. —

Különbén a nevezett történetész szerint — alárendelnők az élőket a holtaknak, és többre becsülnők az emberek intézményeit, mint magukat az embereket. —

Rotteck ugyan szerintem, mint történetész impertinens, de ki előtt tudva van, minő értel-met ad a francia illyen esetben ezen szó-nak, csak annyival inkább fog bizni szabatos logica-jában. —

Midőn e kérdés szőnyegre jövend, bőve-ben szólандok hozzá, most csak az eszmét akar-tam felidézni.

Fog pedig ketségkivül tárgyalatni a legelső nemzet gyűlésen, — melly — fölteszem az illetőktől — hamarabb fog összehivatni, mint azt egyelőre némelyek gondolák. —

Azért polgárai az egyháznak, legyenek önök polgárai az egy hazának, előzzék meg a kivá-natot, mielőtt követeléssé válnék.

Mert a nemzetgyűlés, ha oldhatni nem, ketté fogja vágni a csomót. —

Az álladalom adta, az álladalom elvette. —

Vagy — mert az állodalom a nép, a nép szava pedig isten szava, tehát:

Az isten adta — az isten elvette. —

Nyiri Jósá.

Irlandnak állása naponként szorongatóbb ala-kot vált. Hírlapjai telvék a legszenvedélyesebb nyilatkozatokkal.

Az „ifju Irland“ hajdani nagy agitatora O'Connell békés forradalmi modorát teljesen kár-hoztatva, fegyverrel és vérrel hiszi csak kivihető-nek a respublicát.

Ezen párt leghatásosabb és terjedettebb orga-numa, az „united Irishman“ czimű lap, „Párisi di-vat“ nevezet alatt egy cikkelyt közöl, mellyben a francia forradalom kiviteli módját magyaráz-ván, polgártársait ezen módok követésére hiv-ja fel. —

A többek közt így ír:

A párisi sans-culotte-ok — kik tegnap, míg lázadóknak nevezettek, s ma már szabad polgá-rok, — elég ártatlanok azt hinni, hogy a szabad-ságra semmi sem vezet rövidebben és biztosabban, mint azon ut, mellyet egy jó fegyver golyója, egy ágyu villama nyit az ellenség szívéig.

Ez volt a párisiak axiomája, s igen jó lesz nekünk megtudni, hogy az mikép alkalmaztatott, mert a tettnek órája nem sokára ütni fog.

Páris fekvéséről ad némi ösmertetést, s meg-jegyezve, hogy ezen erős köfalakkal, ágyukkal megrakott bástyákkal körülvett, s 100 ezer kato-nával övedzett város magát elremitetni semmi ál-tal sem engedé, így folytatja:

Mindazon utak és módok, mellyeket a zsar-nokság elnyomásra szokott fordítani, a szabad-ság kivívására is alkalmazhatók.

A vasutak, csatornák, szóval a közlekedésnek minden nemei szétromboltatnak, a postajárás meg-akasztatik.

Midőn a város egyszer izolálva áll, a többi önként foly.

Az utcák a gyalog és lovas katonaság előha-tolására igen alkalmasak, de rászédésökre, meg-rontásokra ép olly könnyű szerrel fordíthatók.

A katonai parancsszavak közt még nem ta-láltak illy forma figyelmeztetést: „Vigyázz! Őriz-kezdj a virágcserepektől, butoroktól, edényektől.“ Már pedig a bataillon fejére mindezen tárgyak a legborzasztóbb kitarással hányatnak alá.

A támadó erők, az az a nők, szobalányok, s azon férfiak, kik egyébre nem használhatók, a sal-vus conductus előnyével bírnak, s e biztosság an-nál nagyobb, mentül keskenyebbek az utcák és magasabbak a házak.

Az üvegek, edények s más törékeny tárgyak nemcsak a gyalogság leverésére és megsebesíté-sére alkalmasak, de az utcát a lovasság és pat-

tantússágra nézve is járhatatlanná teszik. A ló tánczolat ugyan tojások közt, de nincs olly escadron, mely tört üveggel borított utcákban erőt fejthetne ki.

Minden ház tele van a legcsodálatosabb fegyverekkel, s a legkisebb gamin is érczvízes vagy champagni üres palackot szerez, melyet kövel, üveggel és löporral megtömve, s átfurt dugójába égő kanócot illesztve, a leggyilkolobb házibomba vagy gránátkép küldi az ellenség fejére, ha t. i. előbb saját kezét el nem hordja.

Hátra van még a forróvíz és olaj, vagy — mi legjobb, ha van — hideg vitriol. Az olvasztott olom igen jó, de sokba kerül, s jobb golyókat önteni belőle. De ezek szilárdak, kemények legyenek, mint a párisiak. A hibás öntetű golyóra nem lehet számítani, pedig megtörténhetik, hogy ép e golyónak kellett volna egy ezredet teríteni földre.

A párisiaknak soha sem jut eszükbe azon gyerekes gondolat, hogy az erősségeket kaszárnyákat ostromolják.

Tacticájuk abban áll, hogy a katonaság az utcákba csalassék, hol egy sorban csak néhány ember mehet, s a mellék utcák, szögletek, sétavonalok az oldal és hátultoli megtámadásra mindannyi künű helyek.

Az utcai csata a katonaságra nézve mindennek közt legfárasztobb, főképp a katonák ellenében, kik tüzhelyeiket ablakok mögött védik.

(Itt a barricadok a civilisált világ ezen sorompói építés módjáról értekeznek, s polgártársainak ebben is a párisiakat ajánlja előpéldányul mint kik abban kitűzött mutáltak föl.)

Most képzeljünk 100 illy barricadot, 100 tört üveggel borított utcát; képzeljük magunknak az anyákat, kik ablakaikból butorokat dobnak alá, a férjeket, kik viaskodnak, a gyerekeket, kik véres ingeikkel rohannak a bajonettekre, vészharang zugását, a marseillise éneklését a boszu rettenő kiáltásait, lángba borult palotákat s „éljen a köztársaság“ ordításokat.

Bámulhatni-e, hogy Lajos Fülöpp megbukott.

Frankfurt, april 5.

A szövetségi ülés elhatározta, hogy:

1-szor. E képviselők census nélkül választatnak.

2-szor. Hit- és vallás-különbség nélkül.

3-szor. Rangkülönbség nélkül.

4-szer. Az egyenes választás 317 szóval 194 ellenében ugyan elvetetett, de

5-szor. elvben elfogadtatott, s az egyes statusoknak csak ez alkalomra engedtetett meg képviselőiket tetszés szerint egyenes vagy kétfoku választás útján küldeni.

6-szor. Minden teljeskoru egyén választó.

7-szer. Minden 25 éves egyén választható.

8-szor. A képviselőknek nem kell szükségese képen azon status polgárának lenni, melyet képvisel.

9-szer. A politikai menekültek is választók és választhatók.

10-szer. A gyűlés helye Frankfurt.

Gr. Zichy altábornok Velencének vérontás nélküli átengedéseért Olmützben hadi törvényszék elébe állitott. Előre bocsátva azon hitünket, hogy a feladás nem gyávaság, hanem a nemzeti

önálló szabadság és függetlenség iránti szent tiszteletből történt, meg vagyunk győződve, hogy ha Metternich bünének bocsánata képzelhető volna, az csak e Zichy mint sógora általi capitulatio által indokoltathatnék, s megfordítva, ha van valami sajnálni való ezen capitulatióban, az csak annyi lehet, hogy az altábornagy egy olly ember sógora, kinek neve a legdicsőségesebb és magasabb tette is gyanusító foltokat vet.

A New York Herald egy multságos történetkét beszél el az amerikai képviselők házaról. Két törvényhozó M. Jones és M. Haralson valami fellett öszveszólalkoztak, a vita hangos veszekedésé, a hangos szövtálasok tetteges ütlegekké váltak, mignem nagy épületességére az egész képviseleti karnak egymásnak hajába kaptak, s csak nagy bajjal, asztal és székek feldöntésével sikerült a felbőszülteket egymástól elválasztani.

Azt mondják, hogy midőn a boxirozási hév mindkettőnél kihült, igen szegyenlették és bánták angol hidegvérűségükről megfélekedésüket.

A ház kaczagott.

Azonban az elnök felszólítja őket, hogy béküljenek ki, a mire ők egymás karjai közé rohantak.

A francia centralisatiot veszély fenyegeti. Nantes s több más városok petitiokat bocsátottak szét, hogy a nemzeti gyűlés ne Párisban tartassék, vagy legalább annak oltalmazására minden departement bizonyos nemzetörségi contingenszt küldjön. Csak Turócz megyének vagy Kassa városának füleibe ne jutna e hír, mert utoljára a magyar nemzeti gyűlést is köröztetni indítványozzák.

A „Patrie“ írja, hogy a porosz kormány a köztársaságot fölszólította a lengyel kérdés mellett oltalmi és támadó kötésre lépni.

Be szeretne az a Habakuk német császár lenni. Nincs rosz gusztsza.

A párisi gazdagokhoz april 2-kán egy felszólítás történt, hogy délutáni 2 órakor a szabadság fájánál megjelenvén, adakoznának a szegény munkások számára.

Egyetlen de egyetlen egy sem jelent meg.

Igy készítik elő a Communismust ép azok, kik töle leginkább rettegnek.

Bécs, apr. 12.

Az austriai császár Radezki tábornagyhoz egy levelet intézett, melyben neki az általa tett nagyszerű szolgálatokért méltányló köszönet mondatik.

Mi ugyan az austriai császár, e szomszéd fejedelm véleménye iránt határtalan tisztelettel viseltetünk, mindazáltal nem titkolhatjuk el legna-

gyobb örömmel azon, hogy a magyar király bár melly rendeletet fogna kiadni, arra a felelős magyar ministerium ellenjegyzése mulhatlanul szükséges leend.

A Nuntius lakása előtt felszegezett pápai czimert és jeleket a népség levételé. Ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a tiedet.

Azt mondják, hogy sok magas állásu katonatiszt annyira örül a bajuszviselhetési engednénynék, hogy magas kedvében az alkotmányos szabadság első teremtetői sikamlottak ki pehelytelen ajkaikból.

Az angol alsóházban f. hó 5-kén a monstre meetinget illetőleg

J. Walsch felszólítja a kormányt, ha tett-e kelendő lépéseket, hogy a jövő hétfőn Kennington commonban tartatni tervezett öszgyülekezés, s az innen kiinduló processio által a közcsend és béke ne háboritassék.

Sir G. Grey nyilváníja, hogy a kormány a kérdéses tárgyról értesülve levén, ez iránti határozatát egy pár óra mulva, nem csak Londonban, hanem az ország minden részeiben szét fogja osztatni. Ezen határozat által a koronának minden hü és békés polgára felszólitattik, hasonszemlű menetekben részt nem venni, s a béke és rend fentartására teljes erővel munkálni. (Minden oldalról zajos tetszés.)

A koronának ítélőbirái ezen processiot törvényszerűtlennek (illegal) nyilváníják. (Halljuk)

A kormány semmi esetre sem fogja feledni a hü és békés alattvalók iránti köteleességeit.

M. Feargus O' Connor a hétfői egybegyülekezés védelmére kél fel. Pár év előtt 100 ezer embernek engedtetett meg a parliement elébe folyamodás, és semmi rendbomlás, semmi zavar sem történt, miért ne engedtetnék hát ez meg most is, békeháborítás most sem leend, ha csak polgári vagy katonai hatalom használtatni nem fog.

A gyűlést és menetet elvitázhatalan alkotmányos jogból kiindultnak tekinti, s ha benne a béke zavarására a legkisebb szándokot hit volna, hozzájárulásával maga részéről sem szentesítette volna.

A menet csak arravaló, hogy a folyamodók számbeli ereje kitűnjék. A petitio kevesek kezébe fog adatni, s a tömeg a westminsteri hidhoz visszavonulni. Mint értesülve van, a petitiót aláírottak száma 5 millió. (halljuk, halljuk, oh! oh!)

S. G. Grey előbbi szavaihoz egyértelműleg felel.

M. Hume az öszgyülekezést nem tartja törvényellenesnek, s reményli, hogy a kormány annak eltiltása iránti szándokában nem fog megmaradni. (nem, nem.)

Sir G. Grey ugyanezen ülésben jelenti, hogy a korona és kormány hatályosabb biztosítására holnap egy billt fog a ház elébe terjeszteni. (rendkívüli tetszés.)

A néhai jesuita Beobachternek ligurianer kiadása, az Oesterreichische Zeitung Prágából egy levelet írat magának, mellyben semmiképen sem szívelheté, hogy a csehek nem akarnak többé — németek maradni. (Az igaz, hogy furcsa emberek is ezek a csehek.

Hogy felelős független királyságot óhajtanak, azt még nem veszi nekik olly rosz néven; (csináljanak bókocsát az illetők) de hogy magokat az ország egyedül valódi urainak tartják, (micsoda képtelen merészség!) s a németeket csak bevándorlottaknak tekintik, (rettenetes udvariátlanság!) ezt kiállhatatlannak nevezi.

De a mi legirtózatosabb, a németország-hoz csatlakozásról hallani sem akarnak (iszonyu következtelenség!) s a bennlakó németeket annyira megrémiték, hogy ezek még, sárga fekete zsebkendőt sem mernek hordani.

Olaszország.

A milanoi lap szerint Novaroba mart. 28-kán egy brit ügyvivő érkezett, ki cabinetjének az ideiglenes kormánybani megnyugvását jelentette ki.

Nápolyból írják, hogy egy austriai fregatte népe felzendült, s tengerre szállt. Merre fordult, nem tudatik.

Az Oesterreichische Zeitung egy párisi ellenforradalomról akar hallani.

Az angol lapok telvék Lamartine magasztalásával, s ennek oka az irlandiaknak adott feleletéből származik.

Daily News azt mondja, hogy „soha érzetleljesebb, őszintébb és nemesebb felelet szemtelen folyamodóknak egy király vagy minister által sem adatott.

Poroszország.

Pénzcrisis és ismét pénzcrisis mindenfelé! az angol banktól le saját zsebünkig!

Kölnben a bizalom majd egészen elenyészett. A bank tíz nap alatt másfél millió tallért fizetett ki, de a szerfeletti tolokodás miatt már 2000 talléron felüli összegeket nem discontiroz. Ennek követ-

keztében a világhírű bankárház A. Schaffhausen fizetéseit megszüntette, mi által mintegy 700 gyárost rántott magával.

A legszomorubb megakadás van. Párisból a legesekélyebb váltó is fizetetlenül tér meg. Az arany és ezüst csaknem teljesen eltűnt, s a tömérdek papirospenzt alig akarják elvenni.

Az alsó házban M. Aristej felszólalt a lengyel kérdés mellett. — A bécsi kötést nem tartja többé kötelezőnek, s Anglia tetteles fellépést becsületbe járó dolognak tekinti. Az érdekes tárgy máskorra halasztatott, mert megszámláltatván a tagok, csak 31-en voltak jelen.

Német lapok írják, hogy Napier egész erejével a balti tenger felé indulásra kapott parancsot. Az angol cabinet a lengyel kérdésben porosz részre áll, s az említett angol flotta a német és porosz kikötők oltalmazására volna küldve.

Az angol lapok erről hallgatnak.

H i r d e t é s e k.

Uj politikai - belletristkai lap!

Folyó april elejétől fogva megjelenik:

REFORM.

Szerkesztők: **Nádaskai és Zerffi.**

E lap rövid, csipős modorban tárgyalja közérdekű kérdéseinket; érdekes átnézetét adja a külföldi mozgalmaknak; szigorú őrszemmel kíséri hazánk' átalakulási életét. Vezérelve: *pártatlan igazság!* Jelszava: *szabadság, egyenlőség, testvérség!*

Megjelenik *csütörtökön és vasárnap*, egyegy iven. — Havonkint legalább két *párisi divatkép* vagy más *műmelléklettel.*

Előfizetési ára:

Helyben: a folyó évnegyedre 2 ft. 30 kr. a júliustól számítandó fél évre 5 ft. ezüstben.
idékre: a folyó évnegyedre 3 ft. a júliustól számítandó fél évre 6 ft. eüstben.

Előfizethetni.

Helyben *alulírtánál* (uri- és kigyóutca sarkán lévő könyvkereskedésében). Vidéken *minden k. postahivatalnál.*

Pest, april 6. 1848.

Emich Gusztáv, kiadó.

Szabad királyi Pest város hatósága részéről közhírré tétetik, hogy miután a ns vármegye husárszabás jogáról lemondott, e város kebelében f.

é. május 1-ső napjától kezdve nemcsak apróbb-nemü u. m. juh, ürü, bárány s borju, hanem szarvasmarhahúst is szabad lesz mindenkinek a kijelölendő helyeken s megalapítandó rendőri szabályok korlátai között kivágni. Kelt Pesten az 1848. évi aprilis 8-án tartott városhatósági közgyűlésből. —
Szepeesi Ferencz, polgm.
Kacskovics Lajos, főjegyző.

A nagy mlgu magyar kir. helytartó tanács utján 1847-ik évi juniushó 22-én 25,890 sz. alatt intézvényezett legfelsőbb határozat szerint a pesti Medárd országos vásár határnapjának mindenkor 8 nappal későbbre halasztása ő cs. királyi fölsége által a magyar gazdasági egyesületnek a gyapju eladás megkönnyítése tekintetéből felterjesztett kívánatára kegyelmesen megengedtetvén, ennek következtében az említett országos vásár ezentul mindig Medárd napja után következő hétben, az elővásár pedig magában Medárd hétben lesz tartandó, s ezen szabályhoz képest már a f. évi május 28-ra esendett elővásár 8 nappal később, azaz juniús 4-én fog kezdődni. Mi is ezenel közhírré tétetik. Kelt Pesten 1848-dik év; aprilis 11-kén.
Szepeesi Ferencz, polgm.
Kacskovics Lajos, főjegyző.

Nyelvtanításról, melly által mindenféle nyelv-uj és igen könnyű módon taníthatatik ugyan, de itt csak francia nyelv taníttatik, magyar-német előadással.

Az oktatás irva történik, semmit sem kell könyv nélkül tanulni, s így a jó és gyors írás magától jő. A tanítvány mondatszerkesztésen kezd a tanulást, s így az egész nyelvtanulást könyv nélkül bevégezi, csupán az mutatatik neki könyvben, mit már jól tud, s még írni és olvasni is saját kéziratából tanul.

Itt e tárgyat bővebben nem fejtegethetjük, de a tanítási órákon jelen leendő szülék és előljárók meggyőződendnek arról, hogy e gondolkozó tanítás a tanítványokra igen nagy hatást gyakorol.

Nem kell attól tartani, hogy itt a gyermekek nyelveket és nyelvtant tanulván, utoljára azt hienedik, hogy mihelyt helyesen irnak, már ki vannak tanulva; a tanítási díjtól sem kell megijedni, mint ha ide csak gazdagok járulhatnának, szegények is járulhatnak ide, annyival is inkább, mert a tanítványok sokasága az egészre nézve nem ártalmas. —

Hat éves leánykák és gyermekek fölvetetnek minden előismeret nélkül, hanem mindegyik nem külön taníttatik. Kalaputcza, fölépcsőzet, első ajtó.
Szaller Teréz.

Megjelenik e lap **minden nap este.** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**